

Mr. sc. Tomislav Šušnjar

Šef odjela za provedbu postupaka nabave, plan i praćenje realizacije ugovora
Hrvatske autoceste održavanje i naplata cestarine d.o.o.
Zagreb
E-mail: susnjar.tomislav@gmail.com

Ana Zakarija, dipl. oec.

Porezni savjetnik
Porezna uprava
Zagreb

TRANSPARENTNOST ŽUPANIJA U REPUBLICI HRVATSKOJ U PROVOĐENJU BAGATELNE NABAVE

UDK / UDC: 658.71

JEL klasifikacija / JEL classification: H72, H83

Pregledni rad / Review

Primljeno / Received: 15. studenog 2016. / November 15, 2016

Prihvaćeno za tisak / Accepted for publishing: 21. lipnja 2017. / June 21, 2017

Sažetak

Svrha ovog rada bila je analizirati sadržaj službenih mrežnih stranica hrvatskih županija, s ciljem utvrđivanja transparentnosti u provođenju bagatelne nabave. Rezultati pokazuju da samo tri županije od ukupno dvadesetjedne županije na svojim mrežnim stranicama imaju postavljene Pozive za dostavu ponuda za sve postupke bagatelne nabave. Trinaest županija, na svojim mrežnim stranicama ne objavljuju Pozive za dostavu ponuda, što ih čini netransparentnim u pogledu realizacije bagatelne nabave. Dok preostalih pet županija, na svojim mrežnim stranicama djelomično objavljuju Pozive za dostavu ponuda, međutim njihova transparentnost u realizaciji bagatelne nabave nije dovoljna, jer ostaje veliki iznos novaca ispod pragova koji su oni odredili kao granicu za objavu na mrežnim stranicama koji će se potrošiti u netransparentnim postupcima. Rezultati istraživanja pokazuju da 54.315.594,99 kn, bagatelne nabave neće biti objavljeno na mrežnim stranicama županija, te za istu zainteresirani gospodarski subjekti neće moći dostaviti ponudu.

Ključne riječi: transparentnost, provođenje, bagatelna nabava, mrežna stranica, županija.

1. UVOD

Trećina novca koji se slijeva u državni proračun troši se kroz sustav javne nabave, koji je u Republici Hrvatskoj takav da je u Antikorupcijskom izvješću Europskog parlamenta (Europska komisija, 2014) Republika Hrvatska svrstana među najkorumpiranije države Europske unije, s procjenom da se na razini godine u javnim nabavama gubi 74 milijuna eura. Strategijom suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine javna nabava je identificirana kao jedna od najkritičnijih gospodarskih aktivnosti zbog korupcijskih rizika vezanih uz upravljanje javnim financijskim sredstvima. S obzirom da je ukupna vrijednost javne nabave u BDP-u za 2015. godinu, iznosila 12,14 %, odnosno 40.583.697.729,00 kn, od čega evidentirana bagatelna nabava iznosi 9.470.932.263 kn, od iznimne je važnosti, da načelo transparentnosti bude među temeljnim načelima provođenja postupaka nabave.

Sustav javne nabave predstavlja skup propisa i pravila koji državi, njenim tijelima i tijelima s javnim ovlastima propisuju određene postupke prilikom kupnje roba i usluga obzirom da tijela s javnim ovlastima ne stječu samostalno financijska sredstva, uz pridržavanje temeljnih načela javne nabave: načelo slobode kretanja roba, načelo slobode poslovnog nastana, načelo slobode pružanja usluga, te načela koja iz toga proizlaze kao što su: načelo tržišnog natjecanja, načelo učinkovitosti, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti. Istraživanje je ograničeno samo na bagatelnu nabavu jer procedura provođenje iste nije regulirana zakonom o javnoj nabavi. Procedura provođenja svih ostalih postupaka nabave propisana je zakonom o javnoj nabavi, kojom se isti objavljuju putem Elektroničkog oglasnika javne nabave, internetske platforme Narodnih novina, te takvom objavom su dostupni cjelokupnoj javnosti i svim zainteresiranim dionicima u cijelom svijetu, čime je zakonom o javnoj nabavi zajamčena transparentnost u objavi i mogućnosti sudjelovanja u nadmetanju.

Osnovna svrha ovog rada bila je utvrditi sadržaj službenih mrežnih stranica županija u Republici Hrvatskoj. Osnovni cilj je bio utvrditi postoji li i u kojoj je mjeri zastupljen sadržaj koji se odnosi na bagatelnu nabavu na službenim mrežnim stranicama županija u Republici Hrvatskoj, te na temelju provedenog istraživanja utvrditi da li županije u Republici Hrvatskoj transparentno provode bagatelnu nabavu.

U radu se nastoji odgovoriti na sljedeća istraživačka pitanja:

1. Što je to bagatelna nabava?
2. Da li službene mrežne stranice pružaju dovoljno informacija za provođenje transparentne bagatelne nabave (postoji li na mrežnoj stranici dokument: Plan nabave za 2016. godinu, Pravilnik o bagatelnoj nabavi, poziv za dostavu ponuda za predmete bagatelne nabave)?
3. Da li su županije u Republici Hrvatskoj transparentne u provođenju bagatelne nabave?

Kako bi se odgovorilo na postavljena istraživačka pitanja i ostvario postavljeni cilj, te utvrdila transparentnost županija u provođenju bagatelne nabave definirana je sljedeća hipoteza:

H1: Županije u Republici Hrvatskoj transparentno provode bagatelnu nabavu.

Kao mjerilo za određivanje transparentnosti, odnosno netransparentnosti županija uzeta je objava poziva za dostavom ponuda u postupcima bagatelne nabave na službenim mrežnim stranicama. Navedeno mjerilo je uzeto iz razloga što su objave na mrežnim stranicama za naručitelja najjednostavnije, najbrže i najjeftinije rješenje u odnosu na objavu kroz sustav elektroničkog oglasnika javne nabave Narodnih novina ili objave u drugim medijima. Objavom poziva za dostavom ponuda na vlastitim mrežnim stranicama, naručitelj pozive za dostavom ponuda čini trenutno dostupnim svim zainteresiranim subjektima u svijetu, čime poštuje načelo tržišnog natjecanja i načelo transparentnosti.

Zakonom o javnoj nabavi (NN br. 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14), (u daljnjem tekstu Zakon o javnoj nabavi), člankom 20. stavak 2. propisano je da se za bagatelne predmete nabave čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn, a manja od 200.000,00 kn za robe i usluge odnosno 500.000,00 kn za radove, u Plan nabave unose podaci o predmetu nabave i procijenjenoj vrijednosti nabave, sa svrhom transparentnosti plana nabave. Transparentnost županija mjerena je na ljestvici:

1. transparentne (objavljaju na mrežnim stranicama pozive za dostavu ponuda u predmetima bagatelne nabave jednake/veće od 20.000,00 kn)
2. djelomično transparentne (objavljaju na mrežnim stranicama pozive za dostavu ponuda u predmetima bagatelne nabave jednake/veće od 70.000,00 kn)
3. netransparentne (neobjavljaju na mrežnim stranicama pozive za dostavu ponuda u predmetima bagatelne nabave)

Za potrebe istraživanja u ovom radu korištena je metoda analize sadržaja. Za potrebe utvrđivanja koji su sadržaji vezani uz bagatelnu nabavu prisutni na službenim mrežnim stranicama hrvatskih županija, oblikovan je obrazac za prikupljanje podataka, kojim se je pokušalo utvrditi točnost postavljene hipoteze. Podaci korišteni u ovom radu su prikupljeni iz različitih izvora kao što su domaća i strana znanstvena i stručna literatura, zakonski i podzakonski akti, izvješća i službene mrežne stranice hrvatskih županija.

U radu se prikazuju rezultati provedenog empirijskog istraživanja transparentnosti provođenja bagatelne nabave hrvatskih županija, dobiveni analizom objavljenih dokumenata na njihovim službenim mrežnim stranicama.

Očekuje se kako će rezultati ovog istraživanja proširiti postojeće spoznaje o sadržaju službenih mrežnih stranica hrvatskih županija, te pridonijeti njihovim ovlaštenim zakonskim zastupnicima u rješavanju problema transparentnosti provođenja bagatelne nabave.

Rad se satoji od nekoliko poglavlja. Nakon uvodnog dijela, slijedi definiranje bagatelne nabave i njezino mjesto u javnim nabavama u Republici Hrvatskoj. Nakon definiranja bagatelne nabave, prikazana je teorijska osnova u kojoj je naveden kratki pregled dosadašnjih istraživanja stranih i domaćih autora u vezi koncepta povezanosti korupcije i nabave, te sadržaja mrežnih stranica u drugim djelatnostima i potrebe transparentnosti lokalnih zajednica u svom djelovanju. Zatim slijedi analiza sadržaja službenih mrežnih stranica županija, kroz opis metodologije istraživanja, te prikaz rezultata istraživanja. Na kraju rada prikazani su zaključci istraživanja, navedena su ograničenja i predložene smjernice za buduća istraživanja, te dane preporuke u svrhu rješavanja netransparentne nabave.

2. BAGATELNA NABAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Sustav javnih nabava u Republici Hrvatskoj reguliran je Zakonom o javnoj nabavi, te je formalno usuglašen sa kriterijima zakonodavstva o javnim nabavama Europske Unije.

Procedura provedba javnih nabava u Republici Hrvatskoj je propisana Zakonom o javnoj nabavi, dok je određivanje procedure provedbe bagatelne nabave, od 2013. godine, zakonodavac prebacio u nadležnost svakog pojedinog naručitelja, tako Članak 18. stavak 3. Zakona o javnoj nabavi, propisuje:

"Ovaj Zakon ne primjenjuje se za nabavu robe i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kuna, odnosno za nabavu radova do 500.000,00 kuna, a pitanja nabave do tih vrijednosti uređuje naručitelj svojim aktom".

Navedeni pragovi, člankom 18. stavkom 3. Zakona o javnoj nabavi, ispod kojih javni naručitelji nisu obvezni primijeniti Zakon o javnoj nabavi, nalaze se između onih u Sloveniji i Italiji koji iznose 20.000,00 eura za nabavu roba i usluga te 40.000,00 eura za radove, i Slovačkih gdje pragovi iznose 30.000,00 eura za robe i usluge te 120.000,00 eura za nabavu radova.

Izmjenama Članka 18. stavka 3. Zakona o javnoj nabavi, u 2013. godini, zakonodavac je naložio naručiteljima da sami svojim internim aktom uredi proceduru provedbe bagatelne nabave. Iako zakonodavac u Zakonu o javnoj nabavi nije eksplicitno naveo da od naručitelja očekuje transparentnost u provedbi bagatelne nabave, od naručitelja se očekuje provedba pravednih, nepristranih i nediskriminirajućih postupaka bagatelne nabave, koji jamče transparentnost.

Zbog potrebe za što većom transparentnošću, zakonodavac je propisao člankom 20. stavkom 2. Zakona o javnoj nabavi, da su Naručitelji dužni u Plan nabave kao dokument kojim se unaprijed obavještava gospodarske subjekte o svojim potrebama u određenom razdoblju, upisati sve bagatelne nabave čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn, a manja od 200.000,00 kn za robe i usluge odnosno 500.000,00 kn za radove.

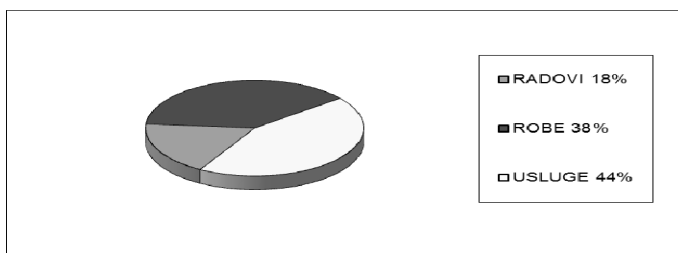
Ukupna vrijednost javne nabave u 2015. godini iznosila je 40.583.697.729,00 kn. Ukupna vrijednost objavljenih ugovora i okvirnih sporazuma u 2015. godini iznosila je 31.110.563.170,00 kn a vrijednost evidentirane bagatelne nabave je 9.470.932.263 kn (u 2004. godini- 9.277.951.667,00 kn), a kako je prikazno u Tablici 1. i Grafikonu 1. Ukupna vrijednost bagatelne nabave bilježi rast od 2,08% u odnosu na 2014. godinu.

Tablica 1.

Bagatelna nabava u iznosima za 2015. godinu, u Republici Hrvatskoj

Predmet nabave	Ukupna vrijednost nabave (s PDV-om)
Radovi	1.682.657.187,00 kn
Robe	3.638.126.232,00 kn
Usluge	4.150.148.844,00 kn
UKUPNO:	9.470.932.263,00 kn

Izvor: Izradili autori (podaci iz Statističko izvješće o javnoj nabavi u Republici Hrvatskoj za 2015. godinu).

Grafikon 1. Bagatelna nabava po predmetima nabave u postocima za 2015. godinu, u Republici Hrvatskoj

Izvor: Izradili autori (podaci iz Statističko izvješće o javnoj nabavi u Republici Hrvatskoj za 2015. godinu).

3. TEORIJSKA OSNOVA

U znanstvenim istraživanjima strani i domaći autori sadržaj mrežnih stranica proučavaju s konceptualnog i empirijskog stajališta, kvalitativnog i kvantitativnog stajališta u okviru određene djelatnosti (elektroničkih usluga, hotelskih sadržaja, osiguranja, konditorske djelatnoszi i trgovine na malo), te sa stajališta povezanosti s drugim konceptima (koncept korupcije u javnim nabavama i njenog utjecaja na politički reizbor, koncept proračunske transparentnosti lokalnih jedinica i koncept zaduživanja jedinica lokalne samouprave), dok istraživanje sadržaja mrežnih stranica u funkciji transparentnosti bagatelne nabave u Republici Hrvatskoj ne postoji, zbog čega je opravdano provesti ovo istraživanje.

Strani autori koncept sadržaja mrežnih stranica su istraživali u različitim djelatnostima, tako su (Zeithaml et al., 2000) izradili E-S-QUAL model za mjerenje kvalitete usluge koja se pruža elektroničkim putem, u kojem je identificirano čak jedanaest dimenzija kvalitete. Dvije godine kasnije, isti autori su ponudili novu inačicu konceptualnog modela za vrednovanje i unaprjeđenje kvalitete elektroničkih usluga, koja se sada sastoji od pet dimenzija: dostupnost informacija i sadržaja, jednostavnost uporabe, privatnost/sigurnost, izgled/grafički dizajn te učinkovitost i pouzdanost. Pored prethodno navedenih dimenzija, brojni drugi autori također navode različite kriterije koje je potrebno razmotriti prilikom određivanja kvalitete mrežnih stranica. Tako, (Zhuang i Lederer, 2003) navode slijedeće kriterije: poslovni ciljevi mrežnih stranica, sadržaj mrežnih stranica, funkcije mrežnih stranica i kriteriji procjene.

Turisti očekuju da mrežne stranice budu informativne, interaktivne i atraktivne (Chu, 2001). One moraju biti kreirane tako da odgovore na potrebe korisnika. Prema istraživanju (Chaiprasit et al., 2011) najvažnije informacije za turiste su trenutne pouzdane informacije i korisne dostatne informacije o turističkim proizvodima/uslugama i putnim sadržajima, uključujući detaljnu i sveobuhvatnu pokrivenost informacija o turističkom putovanju.

Osim analize mrežnih stranica u hotelskoj industriji, strani autori (Čičić et al., 2005) istražuju i kvalitetu usluga mrežnih stranica na primjeru osiguravajućih društava u Bosni i Hercegovini.

Domaći autori, (Ružić et al., 2009) navode slijedeće kriterije koje je potrebno razmotriti prilikom određivanja kvalitete mrežne stranice: tehničke karakteristike poslužitelja i mrežne stranice, iskoristivost i pristupačnost mrežne stranice i kvalitetu sadržaja.

Istraživanje o važnosti sadržaja objavljenog na mrežnim stranicama hotela prilikom odabira smještaja pokazalo je da su turistima najvažnije informacije o cijenama, načinu plaćanja i slike hotela (Kraljić i Lončarić, 2015).

Na području Republike Hrvatske do sada je provedeno svega nekoliko istraživanja kvalitete mrežnih stranice hotela, a osim gore navedenih istraživanja, svakako valja istaknuti istraživanja mrežnih stranice hotela i ostalih autora (Galičića i Šimunića, 2010; Andričića, 2012; Grgone et al., 2008; Spremića i Strugara, 2008; Marković et al., 2012).

Također, domaći autori istražuju upotrebu mrežnih stranica unutar trgovine na malo te konditorske industrije. U trgovina na malo (Knežević, 2006) istaknula je brojne prednosti web-a kao kanala distribucije, međutim utvrđuje da je praksa pokazala da web nije toliko snažan kanal distribucije koliko se smatralo da je, te da se isti može koristiti samo kao dodatni komunikacijski i distribucijski kanal. Navedeno je prikazala na primjeru najvećih europskih maloprodajnih tvrtki za ciglu i mort kako koriste web u poslovne svrhe. Također, (Knežević et al., 2007) istražuju web kao kanala distribucije, te u radu objašnjavaju kako su najveće europske maloprodajne tvrtke za ciglu i mort strukturirale svoje web čineći ga korisnim svojim kupcima. U konditorskoj industriji (Knežević et al., 2011) istražuju razinu uporabe internet stranica unutar konditorske

industrije u jugoistočnoj Europi, s ciljem ispitivanja utjecaja lokacije i veličine tvrtke na kvalitetu sadržaja objavljenih na internet stranicama. Osim koncepta istraživanja sadržaja mrežnih stranica, strani i domaći autori, te Europska komisija, istraživali su i koncept korupcije u javnim nabavama i njenog utjecaja na politički reizbor, te koncept proračunske transparentnosti lokalnih jedinica.

Antikorupcijsko istraživanje (Europska komisija, 2014) o korupciji u svih 28 članica Europske unije identificiralo je netransparentnost praksi javnih nabava kao treće temeljno izvorište korupcije u zemljama članicama, naročito na lokalnoj razini vlasti. Ističu da su poduzeća u javnom vlasništvu posebice netransparentna prilikom potpisivanja ugovora o javnim nabavama što je potencirano politizacijom pozicija njihovih čelnih ljudi. Prevelika diskrecijska moć političara, službenika ili uprava/direktora javnih poduzeća direktna su motivacija za koruptivno djelovanje. U istom istraživanju ističe se da je 2010. trošak korupcije u javnim nabavama kroz pet industrijskih sektora u samo osam zemalja članica procijenjen između 1,4 i 2,2 milijarde eura. Izvješće ističe da je ukupna šteta od korupcije u Europskoj uniji veličini jednako godišnjem EU proračunu. Također, navodi se da 64% hrvatskih tvrtki smatra da je korupcija iznimno velika u procesima javnih nabava, naročito ako ih vode lokalne vlasti.

Strani autori koncept korupcije u javnim nabavama definiraju kao oblik zloupotrebe moći političara na vlasti koja je ograničavajući faktor rasta mnogih modernih demokracija (Mauro, 1995; Knack i Keefer, 1995). Političke elite na državnoj i/ili lokalnoj razini manipuliraju javnim sredstvima za ostvarenje parcijalnih i privatnih interesa, radi ostvarenja dvaju temeljnih ciljeva svoje vladavine: ostanak na vlasti te povećanje vlastita bogatstva za vrijeme obnašanja vlasti (Bueno de Mesquita et al., 2002).

Domaći autori o konceptu korupcije u javnim nabavama navode da u Republici Hrvatskoj vlada uska povezanost poslovne zajednice i političara, te da su odluke u javnoj nabavi obično diskrecijske i često koncentrirane u vrlo uskom krugu ljudi, naročito u lokalnoj samoupravi (Ateljević i Budak, 2010; Bađun, 2011).

Kroz istraživanje (Ateljević i Budak, 2010) ističu da su cijene u javnim nabavama i dalje više od tržišnih, kako se često ne objavljuju otvoreni postupci već se natječaji alociraju direktno, bez prethodne objave natječaja, te kako se često uključuju nepotrebni troškovi i usluge koje povećavaju vrijednost ugovora.

Također, istraživana je i korupcija u javnim nabavama i posljedice na politički reizbor, na primjeru lokalne samouprave u Hrvatskoj, pri čemu je testirana povezanost koruptivnih praksi javnih nabava u Hrvatskoj s vjerojatnošću reizbora lokalnih političara, koristeći uzorak javnih nabava na lokalnoj razini u Hrvatskoj u razdoblju 2009.-2010. godine (Vuković, 2014). Kroz istraživanje je potvrđena hipoteza da zbog povezanih interesa lokalnih poduzetnika i političkih elita, političari na lokalnoj vlasti u Republici Hrvatskoj mogu do određene razine pobjeđivati na izborima bez smanjenja opsega svog koruptivnog djelovanja, štoviše imaju veće šanse za reizbor ukoliko stvaraju sustav koji potiče korupciju.

Također, analizirana je proračunska transparentnosti lokalnih jedinica (županija, gradova i općina), koja je mjerena brojem ključnih proračunskih dokumenata (godišnjem izvršenju za 2014., polugodišnjem izvršenju za 2015., te prijedlogu proračuna, izglasanom proračunu i proračunu za građane za 2016), objavljenih na njihovim službenim mrežnim stranicama od studenog 2015. do ožujka 2016. godine (Ott et al., 2016). U obzir su uzeti samo dokumenti koji su bili dostupni u navedenom razdoblju i to na dan pretraživanja mrežne stranice, ali ne i naknadno objavljeni dokumenti. Takvim izračunom, određeno je da razina proračunske transparentnosti može iznositi od 0 do 5. Prosječna transparentnost proračuna svih lokalnih jedinica je nezadovoljavajuća, ali se popravlja, s 1.75 iz istraživanja iz prijašnjih godina, na 2.35 u ciklusu istraživanja 2016. godine. Istraživanje je pokazalo da su županije vrlo transparentne (prosjeak 4.3) u prikazivanju proračunskih dokumenata. Osim koncepta proračunske transparentnosti lokalnih jedinica, potrebno je navesti i koncept zaduživanje jedinica lokalne samouprave u Hrvatskoj (Bajo i Primorac, 2010), koji prikazuju financijski položaj jedinica lokalne samouprave prema veličini i strukturi njihovih bruto i neto dugova. Zaključuju da se izvori potencijalne financijske nestabilnosti i rizici kreditne sposobnosti lokalne uprave mogu naći u financijskim poslovima komunalnih poduzeća, koji mogu dovesti do netransparentnosti u financijskom poslovanju.

4. ANALIZA SADRŽAJA SLUŽBENIH MREŽNIH STRANICA ŽUPANIJA

Analiza sadržaja službenih mrežnih stranica županija prikazana je u nastavku ovog poglavlja kroz sljedeća točke: metodologija istraživanja i rezultati istraživanja.

4.1. Metodologija istraživanja

Empirijsko istraživanje sadržaja službenih mrežnih stranica županija u Republici Hrvatskoj provedeno je u razdoblju od 10. do 14. studenog 2016. godine. Istraživanje je provedena na cjelokupnoj statističkoj masi tj. obuhvatilo je sve županije u Republici Hrvatskoj.

U istraživanju je primijenjena metoda analize sadržaja. Analiza sadržaja definirana je kao metoda istraživanja namijenjena subjektivnoj interpretaciji sadržaja tekstualnih podataka kroz sustavnu klasifikaciju procesa kodiranja i identificiranja stavki ili uzoraka (Hsieh i Shannon, 2005). Prema, (Kolbe i Burnett, 1991) analiza sadržaja je metoda promatranja koja se koristi za sustavnu evaluaciju simboličkog sadržaja svih oblika zabilježene komunikacije. Omogućuje znanstveni, objektivni, kvantitativni i generalizirajući opis sadržaja.

Kako bi se utvrdilo koji su sadržaji prisutni na službenim mrežnim stranicama hrvatskih županija a potrebni za utvrđivanje transparentnosti bagatelne nabave, izrađena su 4 (četiri) pitanja, koja glase:

1. Postoji li na mrežnoj stranici dokument Plan nabave za 2016. godinu?
2. Postoji li na mrežnoj stranici dokument Pravilnik o bagatelnoj nabavi, te koji su pragovi za objavu na mrežnim stranicama?
3. Postoji li na mrežnoj stranici poziv za dostavu ponuda za predmete bagatelne nabave?
4. Iznos bagatelne nabave ispod pragova propisanih Procedurom bagatelne nabave, za objavu na mrežnim stranicama?

Rezultati na pitanje broj 3. daju odgovor na postavljenu hipotezu, dok odgovori na pitanja broj 1. i 2. daju mogućnost da se izračuna iznos, koji je ujedno odgovor na pitanje broj 4.

4.2. Rezultati istraživanja

Rezultati provedenog istraživanja prikazani su u nastavku ovog poglavlja kroz pojedinačne tablice vezane uz svako pojedino pitanje.

Pitanje 1: Postoji li na mrežnoj stranici dokument Plan nabave za 2016. godinu?

Tablica 2.

Red. Br.	Županija	Postoji li na mrežnoj stranici dokument Plan nabave za 2016. godinu?
1	BJELOVARSKO BILOGORSKA	DA
2	BRODSKO POSAVSKA	DA
3	DUBROVAČKO NERETVANSKA	DA
4	GRAD ZAGREB	DA
5	ISTARSKA	DA
6	KARLOVAČKA	DA
7	KOPRIVNIČKO KRIŽEVAČKA	DA
8	KRAPINSKO ZAGORSKA	DA
9	LIČKO SENJSKA	DA
10	MEĐIMURSKA	DA
11	OSJEČKO BARANJSKA	DA
12	POŽEŠKO SLAVONSKA	DA
13	PRIMORSKO GORANSKA	DA
14	SISAČKO MOSLAVČKA	DA
15	SPLITSKO DALMATINSKA	DA
16	ŠIBENSKO KNINSKA	DA
17	VARAŽDINSKA	DA
18	VIROVITIČKO PODRAVSKA	DA
19	VUKOVARSKO SRIJEMSKA	DA
20	ZADARSKA	DA
21	ZAGREBAČKA	DA

Izvor: Izradili autori

Iz analize mrežne stranice svake pojedine županije i prikazanih odgovora u Tablici 2. vidljivo je kako sve županije na svojim mrežnim stranicama imaju dokument Plan nabave za 2016. godinu. Sukladno članku 20. stavak 4. Zakona o javnoj nabavi, svi javni naručitelji obvezni su plan nabave objaviti na internetskim stranicama u roku 60 dana od dana donošenja proračuna, odnosno financijskog plana. Također, sve izmjene i dopune plana nabave javni naručitelj dužan je odmah objaviti na svojim internetskim stranicama.

Pitanje 2: Postoji li na mrežnoj stranici dokument, Pravilnik o bagatelnoj nabavi, te koji su pragovi za objavu na mrežnim stranicama?

Tablica 3.

Red. Br.	Županija	Postoji li na mrežnoj stranici dokument Pravilnik o bagatelnoj nabavi, te koji su pragovi za objavu na mrežnim stranicama?
1	BJELOVARSKO BILOGORSKA	NE
2	BRODSKO POSAVSKA	DA / objave na web \geq 70.000,00 kn
3	DUBROVAČKO NERETVANSKA	DA / nema obveze objave na web
4	GRAD ZAGREB	DA / nema obveze objave na web
5	ISTARSKA	DA / nema obveze objave na web
6	KARLOVAČKA	DA / objave na web \geq 70.000,00 kn
7	KOPRIVNIČKO KRIŽEVAČKA	DA / nema obveze objave na web
8	KRAPINSKO ZAGORSKA	DA / nema obveze objave na web
9	LIČKO SENJSKA	DA / nema obveze objave na web
10	MEDIMURSKA	DA / nema obveze objave na web
11	OSJEČKO BARANJSKA	DA / objave na web \geq 10.000,00 kn
12	POŽEŠKO SLAVONSKA	DA / objave na web \geq 70.000,00 kn
13	PRIMORSKO GORANSKA	NE
14	SISAČKO MOSLAVČKA	DA / objave na web \geq 100.000,00 kn
15	SPLITSKO DALMATINSKA	DA / objave na web \geq 20.000,00 kn
16	ŠIBENSKO KNINSKA	DA / nema obveze objave na web
17	VARAŽDINSKA	DA / objave na web \geq 100.000,00 kn
18	VIROVITIČKO PODRAVSKA	DA / nema obveze objave na web
19	VUKOVARSKO SRIJEMSKA	DA / nema obveze objave na web
20	ZADARSKA	DA / objave na web \geq 70.000,00 kn
21	ZAGREBAČKA	DA / objave na web \geq 70.000,00 kn

Izvor: Izradili autori

Iz analize mrežne stranice svake pojedine županije i prikazanih odgovora u Tablici 3. vidljivo je da je 19 (devetnaest) županija objavilo Pravilnik o provođenju bagatelne nabave. Iz Pravilnika o bagatelnoj nabavi vidljivo je da 10 (deset) županija u svom Pravilniku ne obvezuje provoditelje bagatelne nabave da

Poziv za dostavu ponuda objavljuju na mrežnim stranicama. Ostalih 9 (devet) županija koje su na svojim mrežnim stranicama objavile Pravilnik o bagatelnoj nabavi, u njima su odredili pragove, iznad kojih procijenjenih vrijednosti nabave, službe koje provode bagatelnu nabavu su dužne objaviti Pozive za dostavu ponuda na svojim mrežnim stranicama. Najniži prag procijenjene vrijednosti nabave iznad kojeg objavljuje Poziv za dostavu ponuda u postupcima bagatelne nabave ima Osječko-baranjska županija, koji iznosi 10.000,00 kn.

Korištenjem funkcije „pretraživanje mrežne stranice“ kod 2 (dvije) županije je pronađeno mnoštvo drugih dokumenata i internih akata, ali Pravilnik o provođenju bagatelne nabave nije pronađen, iz čega se može zaključiti da isti nije ni izrađen ni usvojen od strane županije.

Pitanje 3: Postoji li na mrežnoj stranici poziv za dostavu ponuda za predmete bagatelne nabave?

Tablica 4.

Red. Br.	Županija	Postoji li na mrežnoj stranici poziv za dostavu ponuda za predmete bagatelne nabave?
1	GRAD ZAGREB	DA
2	OSJEČKO BARANJSKA	DA
3	SPLITSKO DALMATINSKA	DA

Izvor: Izradili autori

Iz analize mrežne stranice svake pojedine županije i prikazanih odgovora u Tablici 4. vidljivo je da Grad Zagreb, Osječko-baranjska i Splitsko-dalmatinska županija, na svojim mrežnim stranicama imaju postavljene Pozive za dostavu ponuda u postupcima bagatelne nabave, čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn.

Grad Zagreb, iako u svojem Pravilniku o bagatelnoj nabavi je propisao da stručne službe koje provode bagatelnu nabavu nemaju obvezu objave poziva za nadmetanje na službenim mrežnim stranicama, isti objavljuje sve pozive za dostavom ponuda u postupcima bagatelne nabave. Također, osim Grada Zagreba i Osječko-baranjska i Splitsko-dalmatinska županija objavljuju pozive koji imaju i manje procijenjene vrijednosti nabave nego što su propisale svojim pravilnicima o bagatelnoj nabavi, što ih čini u potpunosti transparentnim u pogledu realizacije bagatelne nabave.

Tablica 5.

Red. Br.	Županija	Postoji li na mrežnoj stranici poziv za dostavu ponuda za predmete bagatelne nabave?
1	BJELOVARSKO BILOGORSKA	NE
2	DUBROVAČKO NERETVANSKA	NE
3	ISTARSKA	NE
4	KOPRIVNIČKO KRIŽEVAČKA	NE
5	KRAPINSKO ZAGORSKA	NE
6	LIČKO SENJSKA	NE
7	MEĐIMURSKA	NE
8	POŽEŠKO SLAVONSKA	NE
9	PRIMORSKO GORANSKA	NE
10	SISAČKO MOSLAVAČKA	NE
11	ŠIBENSKO KNINSKA	NE
12	VIROVITIČKO PODRAVSKA	NE
13	VUKOVARSKO SRIJEMSKA	NE

Izvor: Izradili autori

Bjelovarsko-bilogorska i Primorsko-goranska županija, na svojim mrežnim stranicama sukladno rezultatima iz Tablice 3. nemaju Pravilnik o bagatelnoj nabavi a ni Pozive za dostavu ponuda u postupcima bagatelne nabave, kako je prikazano u Tablici 5.

Požeško-slavonska županija, iako u svome Pravilniku o bagatelnoj nabavi ima obvezu objave Poziva za dostavu ponuda na mrežnim stranicama, kad je procjenjena vrijednost nabave veća od 70.000,00 kn, na svojim mrežnim stranicama nema postavljene Pozive za dostavu ponuda u postupcima bagatelne nabave.

Ostale županije iz Tablice 3. po Pravilniku o bagatelnoj nabavi, nemaju obvezu objave Poziva za nadmetanje na službenim mrežnim stranicama, te iste i ne objavljuju, a što ih čini netransparentnim u pogledu realizacije bagatelne nabave.

Tablica 6.

Red. Br.	Županija	Postoji li na mrežnoj stranici poziv za dostavu ponuda za predmete bagatelne nabave?
1	BRODSKO POSAVSKA	DA
2	KARLOVAČKA	DA
3	VARAŽDINSKA	DA
4	ZADARSKA	DA
5	ZAGREBAČKA	DA

Izvor: Izradili autori

Karlovačka, Zagrebačka, i Varždinska županija sukladno svojim Pravilnicima o bagatelnoj nabavi, obvezale su se objavljivati sve Pozive za dostavom ponuda čija je procijenjena vrijednost nabave veća od 70.000,00 kn, odnosno 100.000,00 kn, što iste i čine.

Brodsko-posavska i Zadarska županija sukladno svom Pravilniku o bagatelnoj nabavi, obvezale su se objavljivati sve Pozive za dostavom ponuda čija je procijenjena vrijednost nabave veća od 70.000,00 kn. Na mrežnim stranicama Brodsko-posavske županije na dan 11. studeni 2016. godine, su vidljiva 2 (dva) Poziva za dostavom ponuda u postupcima bagatelne nabave (Usluga mobilne telefonije, Izrada Županijske razvojne strategije), a pregledom Plana nabave za 2016. godine, je vidljivo da do studenog 2016. godine u planu postoji više od 2 (dva) predmeta bagatelne nabave koji imaju procijenjenu vrijednost nabave veću od 70.000,00 kn. Isti slučaj je i sa Zadarskom županijom, kod koje su također na dan 11. studeni 2016. godine, vidljiva 4 (četiri) Poziva za dostavom ponuda u postupcima bagatelne nabave (Nabava higijenske papirnate konfekcije i sredstava za čišćenje, Uredskog materijala, Nabava telekomunikacijskih usluga, Usluge čišćenja ureda), a pregledom Plana nabave za 2016. godine, je vidljivo da do studenog 2016. godine u planu postoji više od 4 (četiri) predmeta bagatelne nabave koji imaju procijenjenu vrijednost nabave veću od 70.000,00 kn.

Iako županije navedene u Tablici 6. objavljuju Pozive za dostavom ponuda u postupcima bagatelne nabave, sukladno vlastitom Pravilniku bagatelne nabave, i dalje je njihova transparentnost u realizaciji bagatelne nabave nedovoljna, jer ostaje velik broj predmeta nabave koji se ugovaraju netransparentno jer je njihova procijenjena vrijednost ispod pragova koje su oni odredili kao granicu za objavu na mrežnim stranicama, te iste možemo smatrati djelomično transparentnim u provođenju bagatelne nabave.

Pitanje 4: Iznos bagatelne nabave ispod pragova propisanih Procedurom bagatelne nabave, za objavu na mrežnim stranicama?

Tablica 7.

Red. Br.	Županija	Iznos bagatelne nabave ispod pragova propisanih Procedurom bagatelne nabave, za objavu na mrežnim stranicama
1	BJELOVARSKO BILOGORSKA	2.428.700,00 kn
2	BRODSKO POSAVSKA	2.594.174,69 kn
3	DUBROVAČKO NERETVANSKA	3.700.700,00 kn
4	GRAD ZAGREB	Objavljaju cijelu bagatelnu
5	ISTARSKA	7.475.338,00 kn
6	KARLOVAČKA	1.266.000,00 kn
7	KOPRIVNIČKO KRIŽEVAČKA	1.407.900,00 kn
8	KRAPINSKO ZAGORSKA	3.424.227,20 kn
9	LIČKO SENJSKA	1.094.800,00 kn
10	MEĐIMURSKA	2.259.885,00 kn
11	OSJEČKO BARANJSKA	Objavljaju cijelu bagatelnu
12	POŽEŠKO SLAVONSKA	2.086.190,00 kn
13	PRIMORSKO GORANSKA	4.894.948,67 kn
14	SISAČKO MOSLAVČKA	5.752.358,64 kn
15	SPLITSKO DALMATINSKA	Objavljaju cijelu bagatelnu
16	ŠIBENSKO KNINSKA	2.996.166,00 kn
17	VARAŽDINSKA	2.013.400,00 kn
18	VIROVITIČKO PODRAVSKA	1.775.286,79 kn
19	VUKOVARSKO SRIJEMSKA	2.826.770,00 kn
20	ZADARSKA	4.217.250,00 kn
21	ZAGREBAČKA	2.101.500,00 kn
SVEUKUPNO:		54.315.594,99 kn

Izvor: Izradili autori

U Tablici 7. prikazan je iznos bagatelne nabave za svaku pojedinu županiju, koji sukladno Pravilniku o bagatelnoj nabavi neće biti objavljen na mrežnim stranicama županija te za iste neće biti postavljen Poziv za dostavom ponuda na koji će ponudu moći dostaviti bilo koji od zainteresiranih gospodarskih subjekata već će Poziv za dostavom ponuda županije uputiti samo odabranim gospodarskim subjektima. Također u Tablici 7. je prikazan i sveukupni iznos za sve županije, koji po Planu nabave za 2016. godinu iznosi 54.315.594,99 kn.

Tablica 8.

Zbirni podaci odgovora po svim pitanjima sa stupnjem transparentnosti pojedine županije

Pitanja:

1. Postoji li na mrežnoj stranici dokument Plan nabave za 2016. godinu?
2. Postoji li na mrežnoj stranici dokument Pravilnik o bagatehnoj nabavi, te koji su pragovi za objavu na mrežnim stranicama?
3. Postoji li na mrežnoj stranici poziv za dostavu ponuda za predmete bagatelne nabave?
4. Iznos bagatelne nabave ispod praga propisanih Procedurom bagatelne nabave, za objavu na mrežnim stranicama?

PITANJA / ŽUPANIJE	1	2	3	4	Stupanj transparentnosti
BJELOVARSKO BILOGORSKA	DA	NE	NE	2.428.700,00	Netransparentne
BRODSKO POSAVSKA	DA	DA / objave na web ≥ 70.000,00 kn	DA	2.594.174,69	Djelomično transparentne
DUBROVAČKO NERETVANSKA	DA	DA / nema obveze objave na web	NE	3.700.700,00	Netransparentne
GRAD ZAGREB	DA	DA / nema obveze objave na web	DA	0,00	Transparentne
ISTARSKA	DA	DA / nema obveze objave na web	NE	7.475.338,00	Netransparentne
KARLOVAČKA	DA	DA / objave na web ≥ 70.000,00 kn	DA	1.266.000,00	Djelomično transparentne
KOPRIVNIČKO KRIŽEVAČKA	DA	DA / nema obveze objave na web	NE	1.407.900,00	Netransparentne
KRAPINSKO ZAGORSKA	DA	DA / nema obveze objave na web	NE	3.424.227,20	Netransparentne
LIČKO SENJSKA	DA	DA / nema obveze objave na web	NE	1.094.800,00	Netransparentne
MEDIMURSKA	DA	DA / nema obveze objave na web	NE	2.259.885,00	Netransparentne
OSJEČKO BARANJSKA	DA	DA / objave na web ≥ 10.000,00 kn	DA	0,00	Transparentne
POŽEŠKO SLAVONSKA	DA	DA / objave na web ≥ 70.000,00 kn	NE	2.086.190,00	Netransparentne
PRIMORSKO GORANSKA	DA	NE	NE	4.894.948,67	Netransparentne
SISAČKO MOSLAVČKA	DA	DA / objave na web ≥ 100.000,00 kn	NE	5.752.358,64	Netransparentne
SPLITSKO DALMATINSKA	DA	DA / objave na web ≥ 20.000,00 kn	DA	0,00	Transparentne
ŠIBENSKO KNINSKA	DA	DA / nema obveze objave na web	NE	2.996.166,00	Netransparentne
VARAŽDINSKA	DA	DA / objave na web ≥ 100.000,00 kn	DA	2.013.400,00	Djelomično transparentne
VIROVITIČKO PODRAVSKA	DA	DA / nema obveze objave na web	NE	1.775.286,79	Netransparentne
VUKOVARSKO SRIJEMSKA	DA	DA / nema obveze objave na web	NE	2.826.770,00	Netransparentne
ZADARSKA	DA	DA / objave na web ≥ 70.000,00 kn	DA	4.217.250,00	Djelomično transparentne
ZAGREBAČKA	DA	DA / objave na web ≥ 70.000,00 kn	DA	2.101.500,00	Djelomično transparentne
				54.315.594,99	

Izvor: Izradili autori

U Tablici 8. su prikazani zbirni podaci odgovora po svim pitanjima sa stupnjem transparentnosti pojedine županije.

Transparentnost županija mjerena je na ljestvici:

1. transparentne (objavljaju na mrežnim stranicama pozive za dostavu ponuda u predmetima bagatelne nabave jednake/veće od 20.000,00 kn)
2. djelomično transparentne (objavljaju na mrežnim stranicama pozive za dostavu ponuda u predmetima bagatelne nabave jednake/veće od 70.000,00 kn)
3. netransparentne (neobjavljaju na mrežnim stranicama pozive za dostavu ponuda u predmetima bagatelne nabave)

Iz Tablice 8. se može zaključiti da samo 3 (tri) županije (Grad Zagreb, Osječko-baranjska i Splitsko-dalmatinska), transparentno provode bagatelnu nabavu. Pet županija (Brodsko-posavska, Karlovačka, Varaždinska, Zadarska i Zagrebačka) sukladno ljestvici transparentnosti, su djelomično transparentne, dok ostale županije iz Tablice 8., se mogu smatrati nestransparentnim u provođenju bagatelne nabave. Iz Tablice 8. je vidljivo da će djelomično transparentne i nestransparentne županije, a sve sukladno važećim Pravilnicima o provedbi bagatelne nabave na netransparentan način potrošiti 54.315.594,99 kn.

5. ZAKLJUČAK

Osnovna svrha ovog rada bila je analizirati transparentnost provođenja bagatelne nabave hrvatskih županija. Upotrebom metoda analize ostvaren je cilj istraživanja te potvrđena postavljena hipoteza za tri županije, za trinaest županija postavljena hipoteza je odbačena, dok za preostalih pet županija postavljena hipoteza je djelomično potvrđena.

Sve županija, obvezne su plan nabave objaviti na internetskim stranicama u roku 60 dana od dana donošenja proračuna, što su iste i učinile. Pravilnik o provođenju bagatelne nabave, analiziranjem stranice i korištenjem funkcije „pretraživanje mrežne stranice“, nije pronađen kod Bjelovarsko-bilogorske i Primorsko-goranske županije, dok ostale županije imaju objavljen navedeni pravilnik.

Rezultati istraživanja pokazuju da samo Grad Zagreb, Osječko-baranjska i Splitsko-dalmatinska županija, na svojim mrežnim stranicama imaju postavljene Pozive za dostavu ponuda za sve postupke bagatelne nabave, i sa manjim procijenjenim vrijednostima nabave nego što su propisale svojim pravilnicima o bagatelnoj nabavi, što ih čini u potpunosti transparentnim u pogledu realizacije bagatelne nabave.

Karlovačka, Zagrebačka, i Varaždinska županija sukladno svojim Pravilnicima o bagatelnoj nabavi, obvezale su se objavljivati sve Pozive za dostavom ponuda čija procijenjena vrijednost nabave je veća od 70.000,00 kn, odnosno 100.000,00 kn, što iste i čine. Brodsko-posavska i Zadarska županija sukladno svom Pravilniku o bagatelnoj nabavi, obvezale su se objavljivati sve

Pozive za dostavom ponuda čija je procijenjena vrijednost nabave veća od 70.000,00 kn. Na mrežnim stranicama Brodsko-posavske županije na dan 11. studeni 2016. godine, su vidljiva 2 (dva) Poziva za dostavom ponuda u postupcima bagatelne nabave (Usluga mobilne telefonije, Izrada Županijske razvojne strategije), a pregledom Plana nabave za 2016. godine, je vidljivo da do studenog 2016. godine u planu postoji više od 2 (dva) predmeta bagatelne nabave koji imaju procijenjenu vrijednost nabave veću od 70.000,00 kn. Isti slučaj je i sa Zadarskom županijom, kod koje su također na dan 11. studeni 2016. godine, vidljiva 4 (četiri) Poziva za dostavom ponuda u postupcima bagatelne nabave (Nabava higijenske papirnate konfekcije i sredstava za čišćenje, Uredskog materijala, Nabava telekomunikacijskih usluga, Usluge čišćenja ureda), a pregledom Plana nabave za 2016. godine, je vidljivo da do studenog 2016. godine u planu postoji više od 4 (četiri) predmeta bagatelne nabave koji imaju procijenjenu vrijednost nabave veću od 70.000,00 kn. Iz rezultata istraživanja vidljivo je da 13 (trinaest) županija: Bjelovarsko-bilogorska, Dubrovačko-neretvanska, Istarska, Koprivničko-križevačka, Krapinsko-zagorska, Ličko-senjska, Međimurska, Požeško-slavonska, Primorsko-goranska, Sisačko-moslavačka, Šibensko-kninska, Virovitičko-podravska i Vukovarsko-srijemska županija na svojim mrežnim stranicama nemaju postavljene Pozive za dostavu ponuda u postupcima bagatelne nabave.

Iz rezultata istraživanja vidljiv je i iznos bagatelne nabave u vrijednosti od 54.315.594,99 kn koji će biti potrošen na netransparentan način, jer Pozivi za dostavom ponuda čija ukupno procijenjena vrijednost nabave iznosi 54.315.594,99 kn, neće biti objavljeni na mrežnim stranicama županija. Ponude po navedenim Pozivima neće moći dostaviti bilo koji od zainteresiranih gospodarskih subjekata već samo odabrani gospodarski subjekti.

Uspoređujući rezultate ovog istraživanja s rezultatima sličnih istraživanja domaćih autora možemo zaključiti kako stupanj transparentnosti ovisi o vrsti dokumenata koji se objavljuju (Dokumenti za proračunsku transparentnost lokalnih jedinica analizirani u istraživanju Katarina Ott i sur., sa Instituta za javne financije, u kojem su Županije bile vrlo transparentne) i njihovu utjecaju na kasniji reizbor (Povezanost koruptivnih praksi javnih nabava u Hrvatskoj sa vjerojatnošću reizbora lokalnih političara, istraživanje Vuković, V. u kojem je potvrđena hipoteza da zbog povezanih interesa lokalnih poduzetnika i političkih elita, političari na lokalnoj vlasti u Republici Hrvatskoj mogu do određene razine pobjeđivati na izborima bez smanjenja opsega svog koruptivnog djelovanja, štoviše imaju veće šanse za reizbor ukoliko stvaraju sustav koji potiče korupciju).

Radi objektivnosti znanstvenog rada potrebno je navesti ograničenja provedenog istraživanja i prijedloge za buduća istraživanja, te preporuke za unaprijeđenje regulative u području dostupnosti poziva za dostavu ponuda u području bagatelne nabave.

Kao ograničenje istraživanja može se istaknuti činjenica da se podaci na mrežnim stranicama svakodnevno mijenjaju te da se aktualna situacija može razlikovati u odnosu na razdoblje u kojem je istraživanje provedeno.

U budućim istraživanjima trebalo bi proširiti istraživanje na ostale jedinice lokalne samouprave: gradove i općine. Također, u budućim istraživanjima bi trebalo uključiti i sve ostale naručitelje (javne i sektorske) tako da se dobije ukupan iznos bagatelne nabave u Republici Hrvatskoj koji se potroši netransparentno, odnosno bez javne objave.

Preporuke za transparentnije provođenje bagatelne nabave u hrvatskim županijama, se daju u dva smjera. Jedan smjer preporuka se upućuje zakonodavcu, sa preporukama za izmjenama postojećeg Zakona o javnoj nabavi u dijelu koji regulira izradu internog akta za određivanje procedure provedbe bagatelne nabave, na način da se zakonom propiše da se internim aktom nalaže objava bagatelne nabave iznad 20.000,00 kn procijenjene vrijednosti na mrežnim stranicama naručitelja.

Drugi dio preporuka se daje županijama da samoinicijativno bez zakonskog propisivanja, pozive za dostavom ponuda u bagatelnoj nabavi objavljuju na svojim mrežnim stranicama. Također, preporuka se daje i udruzi Zajednica županija, da podiže svijest svojih članica o značaju transparentnosti u provedbi bagatelne nabave, sa svrhom podizanja povjerenja svih dionika u način trošenja proračunskih sredstava.

LITERATURA

Andrić, B. (2012) Primjena modela za mjerenje kvalitete web mjesta u elektroničkom marketingu hotela u Republici Hrvatskoj, *Poslovna izvrsnost*, Vol. 6, br.2, pp.27-45

Ateljević, J. i Budak, J. (2010) Corruption and public procurement: example from Croatia. *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, Vol 12(4): 375-379.

Bađun, M. (2011) Odnos političke korupcije i javnih investicija – slučaj Hrvatske. *Društvena istraživanja*, Vol. 20(2): 295-316.

Bajo, A. i Primorac, M. (2010) Local government borrowing practice in Croatia, *Financial Theory and Practice*, 34 (4), 379-406.

Bueno de Mesquita, B., Smith, A., Siverson, R. i Morrow J. (2002) Political Institutions, Policy Choices and the Survival of Leaders. *British Journal of Political Science* 32(4): 559-590.

Chaiprasit, K.; Jariangprasert, N.; Chomphunut, A.; Napatrat, D. i Jaturapataraporn, J. (2011.) Tourist Expectations Toward Travel And Tourism

Websites In Thailand, *International Business & Economics Research Journal, God. 10, Br. 3, str. 41.-49.*

Chu, R. (2001.) What online Hong Kong travelers look for on airline/travel websites? *International Journal of Hospitality Management, God. 20, Br. 1., str. 95.-100.*

Čičić, M., Brkić, N. i Berberović, D. (2005) *Mjerenje kvaliteta web usluga: primjer osiguravajućih društava u Bosni i Hercegovini*, 4. Naučno-stručni skup sa međunarodnim učešćem „KVALITET 2005“, Fojnica, BiH, 09. – 12. novembar 2005.

Galičić, V. i Šimunić, M. (2010) Analysis of the web-site quality of five-star hotels in the Republic of Croatia, *Informatol, Vol. 43, br. 4, pp.280-292*

Grgona, J.; Andrić, B. i Kukuljan, V. (2008) *Web Site Quality Evaluation in Tourism*, Proceedings of 1st International Conference VALLIS AUREA, Focus on: Regional development/ Katalinic, Branko (ur.). Požega: Polytechnic of Požega, Croatia & DAAAM International Vienna, Austria.

Hsieh, H. F. i Shannon, S. E. (2005) Three approaches to qualitative content analysis, *Qualitative health research, God. 15, Br. 9, str. 1277.-1288.*

Knack, S. i Keefer, P. (1995) Institutions and economic performance: Cross-country tests using alternative institutional measures. *Economics and Politics 7(3): 207-227.*

Knežević, B. (2006) *Using web as a distribution channel a case study of top european retailers*, Proceedings of the 3rd International Conference "An Enterprise Odyssey: Integration or Disintegration" / Galetić, Lovorka (ur.). - Zagreb : Faculty of Economics and Business Zagreb.

Knežević, B.; Pejić Bach, M. i Strugar, I. (2007) *Top European Retailers and Customer-Centred Web Structuring*, Zagreb International Review of Economics and Business 10 (1), 67-83.

Knežević, B.; Renko, S. i Pejić Bach, M. (2011) *Web as a customer communication channel in the confectionery industry in South Eastern European countries*, The British Food Journal, Griffith, C. (urednik), vol. 113, no. 1, str. 17-36.

Kolbe, R. H. i Burnett, M. S. (1991) Content Analysis Research: An Examination of Applications with Directives for Improving Research Reliability and Objectivity, *Journal of Consumer Research, God. 18, Br. 2, str. 243.- 250*

Kraljić, I. i Lončarić, D. (2015.) *Ispitivanje važnosti sadržaja web stranica hotela iz perspektive ciljnog tržišta*, PILC 2015 4th PAR International Leadership Conference; Change Leadership: Key to Successful Growth, Opatija, 13-14.03.2015., Visoka poslovna škola PAR Rijeka

Marković, S., Rapor, S., Car, T. i Komšić, J. (2012) Content analysis of hotel Websites: Case Study of Croatia, *Negotia, Vol.57 (LVII), December*, 4, pp 27-38

Mauro, P. (1995) Corruption and Growth. *Quarterly Journal of Economics*, 110(3): 681-712.

Ott, K., Bronić, M., Petrušić M. i Stanić, B. (2016) *Proračunska transparentnost županija, gradova i općina: studeni 2015. – ožujak 2016*, Institut za javne financije. Preuzeto s mrežne stranice: <http://www.ijf.hr/upload/files/file/newsletter/107.pdf>, doi: 10.3326/nlh.2016.107

Ružić, D., Biloš, A. i Turkalj, D. (2009) *E-Marketing*, Factum, Osijek.

Spremić, M. i Strugar, I. (2008) *Research study on managing web site quality in Croatia*, Proceedings of the 8th Conference on Applied computer science, 2008., Venecija, Italija

Vuković, V. (2014) *Korupcija u javnim nabavama i posljedice na politički reizbor: Primjer lokalne samouprave u Hrvatskoj*. Preuzeto s mrežne stranice <http://www.vukvukovic.org/cv.html>: http://www.vukvukovic.org/uploads/5/6/5/3/5653566/hub_paper_vukovi_korupcija_u_javnim_nabavama_final.pdf

Zeithaml, V.A.; Parasuraman, A. i Malhotra, A. (2000) *E-Service Quality: Definition, Dimensions and Conceptual Model*, Working Paper, Marketing Science Institute, Cambridge, MA.

Zeithaml, V.A.; Parasuraman, A. i Malhotra, A. (2002) Service Quality Delivery through Web Sites: A Critical Review of Extant Knowledge, *Journal of the Academy of Marketing Science*, Vol. 30, Br. 4, pp. 362-375, doi: 10.1177/009207002236911

Zhuang, Y. i Lederer, A.L. (2003) An Instrument for the measuring of The business Benefits of Ecommerce Retailing, *International Journal of Electronic Commerce*, Vol. 7, No. 3, pp.65-99.

European Commission (2014) *EU Anti-Corruption Report*. Preuzeto s mrežne stranice: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/policies/organized-crime-and-human-trafficking/corruption/docs/acr_2014_en.pdf (1. ožujka 2014.)

Ministarstvo gospodarstva (Uprava za sustav javne nabave) (2016), *Statističko izvješće o javnoj nabavi u RH za 2015. godinu*. Preuzeto s mrežne stranice: <http://www.javnanabava.hr/default.aspx?id=5111>

Propisi:

Strategija suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine NN 26/15

Zakon o javnoj nabavi NN br. 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14

Tomislav Šušnjar, MSc

Head of Department for Implementation of Procurement Procedures,
Planning and Monitoring of Contract Implementation
Croatian Motorways Maintenance and Toll Collection Ltd
E-mail: susnjar.tomislav@gmail.com

Ana Zakarija, BSc Economics

Tax Advisor
Tax Administration
Zagreb

**TRANSPARENCY OF BARGAIN PURCHASE
PROCUREMENT IN COUNTIES OF REPUBLIC OF
CROATIA**

Abstract

The purpose of this study was to analyze the content of the official web sites of Croatian counties, in order to establish the level of transparency in the implementation of bargain purchase. Results show that only three counties out of total of twenty one county have published calls for tenders for all procedures of bargain purchase on their websites. Thirteen counties do not publish calls for tenders on their web sites which makes them non-transparent in regards of the realization bargain purchase. Although the other five counties partially publish the calls for tenders on their websites their transparency in the implementation of bargain purchase is not adequate, as there remains a large amount of funds below the thresholds which they define as the limit for publication on the websites to be spent in non-transparent mode. The research results show that 54.315.594,99 HRK, of bargain purchase procurement will not be published on the websites of counties consequently leading to inability to submit tenders by interested business subjects.

Keywords: transparency, implementation, bargain purchase procurement, web page, county

JEL classification: H72, H83

